

РЕШЕНИЕ

№ 2474

гр. София, 13.04.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 43
състав**, в публично заседание на 17.03.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Весела Цанкова

при участието на секретаря Десислава В Симеонова и при участието на прокурора Емил Георгиев, като разгледа дело номер **5379** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и следващите от АПК, във връзка с чл.1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/.

Делото е образувано по искова молба на И. М. Ш., чрез адв. И. М., ПАК, със съдебен адрес [населено място], [улица], ет. 2, офис 3, допълнена с молба от 23.10.2020г., с която са предявени обективно съединени искове срещу Столична дирекция на вътрешните работи с адрес [населено място], [улица] за заплащане на обезщетение в размер на 5000 лева за претърпени неимуществени вреди за периода от 13.03.2015г. до 13.04.2017г., ведно с мораторна лихва в размер на 1611.12 лева за периода от 13.04.2017г. до датата на предявяване на исковата молба и законна лихва от тази дата до окончателното плащане, както и за заплащане на обезщетение в размер на 500 лева за претърпени имуществени вреди в периода от 21.04.2017г. до 07.06.2017г., ведно с мораторна лихва от 07.06.2017г. до датата на предявяване на иска в размер на 153.48 лева и законната лихва до окончателното плащане.

Вредите са причинени от отменената като незаконосъобразна Заповед рег.№513з - 1604/13.03.2015г. на директора на СДВР, с която на ищеца е наложено дисциплинарно наказание „уволнение“ и е прекратено служебното му правоотношение. В исковата молба се твърди, че уволнението е нанесло тежък удар върху достойнството, доброто име и чувството за справедливост на ищеца. Причинило му интензивни по характера си негативни емоции като стрес, тревожност, безсъние, срам, унижение и безсилен гняв. Ищецът се почувствал засегнат, обиден и унижен, защото 20 години съвестно и коректно е изпълнявал служебните си задължения, за което е награждаван

многократно. Наказанието му се отразило негативно както в професионален, така и в личен план. Страдал от безсъние и раздразнителност. Бил временно нетрудоспособен в периода от 20.03.2015г. до 22.07.2015г. и на болнично лечение в СБАЛК [фирма] [населено място] с диагноза „нестабилна стенокардия“ и „артериална хипертония“. Получавал чести пристъпи на сърцебиене, задух, болки в сърдечната област и високи стойности на артериалното кръвно налягане, както и парадонтоза. Уволнението уронило авторитета му в семейството, пред съгражданите и колегите, станал напрегнат в отношенията си с близки, роднини и познати. Изолирал се от приятелите, избягвал общуване в професионална среда, защото част от колегите му се дистанцирали от него. Семейството му изпитвало финансови затруднения, дъщеря му се срамувала да отиде на училище, защото съучениците ѝ коментирали, че ищецът е изгонен от работа, тъй като е алкохолик. Имуществените вреди са от незаконосъобразно бездействие на директора на СДВР да възстанови служителя на заеманата преди уволнението длъжност, за които той подал заявление на 21.04.2017г. На длъжността бил възстановен на 07.06.2017г., като за периода от 21.04.2017г. до 07.06.2017г. претърпял имуществени вреди, изразяващи се в разликата между получаваното възнаграждение като диспечер в [фирма] и това за длъжността, както и неполучено възнаграждение за част от периода. В хода на съдебното производство доводите се поддържат от упълномощения процесуален представител. Представени са писмени бележки. Направено е искане за присъждане на разноски по списък по чл. 80 от ГПК във връзка с чл. 144 от АПК.

Ответникът – СДВР, чрез упълномощения си процесуален представител юриконсулт Х., в писмен отговор на исковата молба и в хода по същество на делото излага доводи за неоснователност и недоказаност на исковите претенции. Относно имуществените вреди посочва, че полученото от [фирма] възнаграждение е по-високо от това, ако ищецът беше възстановен на 21.04.2017г. По отношение на неимуществените вреди счита, че не се доказва причинно – следствена връзка с незаконното уволнение. В условията на евентуалност прави искане за намаляване на размера на обезщетението. Претендира юриконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност на адвокатския хонорар.

Прокурор Г. от СГП дава заключение, че предявеният иск за имуществени вреди е основателен и доказан до размера на разликата в заплатите, които ищецът е получил и тази за длъжността, на която е възстановен със закъснение.

Административен съд София - град, I отделение, 43 състав, след като взе предвид направените в исковата молба твърдения, изразеното становище на пълномощника на ответника и това на представителя на СГП и въз основа на приетите по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

Със съдебно решение № 1151/24.02.2016г. на АССГ по адм.дело №7842/2015г. е отменена като незаконосъобразна Заповед рег. № 513з - 1604/13.03.2015г. на директора на СДВР, с която на И. М. Ш. е наложено дисциплинарно наказание „уволнение“ и е прекратено службното му правоотношение със СДВР.

Съдебното решение е оставено в сила със съдебно решение №4671/13.04.2017г. на ВАС на РБ по адм.дело № 6067/2017г.

На 21.04.2017г. ищецът е подал молба до директора на СДВР за възстановяване на заеманата преди уволнението длъжност. На 07.06.2017г. И. М. Ш. е встъпил в длъжност, назначен с основно месечно възнаграждение от 682 лева и 40% допълнително възнаграждение за прослужено време върху основното възнаграждение.

Ищецът е семеен, с една дъщеря, [дата на раждане]

Работил е в [фирма] в периода от 12.07. 2016г. до 01.08.2016г. с основна заплата в размер на 700 лева и в периода от 01.08.2016г. до 26.05.2017г. с основна заплата в размер на 800 лева.

От 20.03.2015г. до 23.03.2015г. И. Ш. е бил на лечение в СБАЛК [фирма], П. с диагноза нестабилна стенокардия и артериална хипертония, видно от издадената епикриза от болничното заведение. Диагностициран е и с парадонтоза.

Консултативни прегледи са направени на 21.11.2016г., 21.05.2015г., в здравната книжка са вписани оплаквания от задух, сърцебиене, световъртеж, за периода от 2015г. до 2019г. Може да се направи извод, че заболяванията са с хроничен характер.

Приложена е кадрова справка, от която е видно, че служителят е награждаван 10 пъти, има наложени три дисциплинарни наказания, включително и отмененото като незаконосъобразно уволнение.

За м. април 2017г. е получил 800 лева от [фирма] , а за м. май 2017г. – 1440 лева, впоследствие е представено второ удостоверение от работодателя, съгласно което сумите са 800 лева за м. април 2017г. и 640 лева за м.май 2017г.

Разпитани са свидетелите Н. О. Г. и Б. К. С.. Съдът кредитира техните показания като обективни, безпристрастни и непротиворечиви.

Свидетелката Н. О. дава показания, че уволнението се отразило на цялото семейство, което преминало през тежък период. Ищецът имал здравословни проблеми, разболял се, отслабнал. Съпругата му също се разболяла от притеснение. Изолирали се от съседите, не се чувствали добре. Детето им също било притеснено, че баща му е уволнен. Свидетелката им помагала финансово през този период.

Свидетелят С., колега на ищеца дава показания, че той е бил в шок от уволнението, много объркан. Наложило се да го закара в Бърза помощ, защото започнал да се задушава в колата. Впоследствие се оплаквал от здравословни проблеми, притеснявал се как ще изхранва семейството си, започнали да му падат зъбите от стрес. Част от колегите му коментирали, че има проблем с алкохола. Чувствал се зле, не искал да излиза навън.

От правна страна: Искът за неимуществени вреди е процесуално допустим, предявен след отмяна с влязло в сила съдебно решение на незаконосъобразния административен акт, от който са причинени вредите, срещу надлежен ответник, срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт се твърди, че са причинени вредите.

Разгледани по същество, исковете са частично основателни.

В чл. 7 от Конституцията на Република България е предвидено, че държавата отговаря за вреди, причинени от незаконни актове, действия или бездействия на нейни органи и длъжностни лица. Този принцип е залегнал и в разпоредбата на чл. 203 от АПК, съгласно която исковете за обезщетения за вреди, причинени на граждани или юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица, се разглеждат по реда на тази глава, а за неуредените въпроси се прилагат разпоредбите на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди.

Държавата и общините носят отговорност за вреди, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. Активно легитимирана страна по иска по чл. 203 от АПК, може да бъде всяко лице,

което твърди, че е претърпяло вреди, в следствие на незаконосъобразни актове, действия или бездействия на държавни и общински органи и длъжностни лица. Този иск представлява автономно средство за защита на частноправните субекти срещу несъобразена със закона административна дейност. Те обаче следва да докажат претърпените вреди, техния характер и размер и най-вече, че вредоносният резултат е в пряка причинно-следствена връзка с противоправното поведение на държавен или общински орган или длъжностно лице, при или по повод на изпълнението на административната дейност. Наличието на тези предпоставки е условие за ангажиране на отговорността на държавата и съответно присъждане на обезщетение. Настоящият състав счита, че ограниченията относно имуществената отговорност в ЗМВР не могат да доведат до изключване на общия правен принцип за дължимост на обезщетение при непозволено увреждане, в хипотезата на ЗОДОВ, за вреди, причинени от административни органи.

В случая е налице първият елемент от фактическия състав на отговорността по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ. Вредите се претендират от незаконосъобразна Заповед рег. № 513з - 1604/13.03.2015г. на директора на СДВР, отменена с влязло в сила на 13.03.2017г. съдебно решение №1151/24.02.2016г. на АССГ по адм.дело №7842/2015г. на АССГ.

Вторият елемент от фактическия състав на отговорността е причиняване на вреди, като се претендират настъпили неимуществени вреди. Твърди се, че в резултат на незаконосъобразното уволнение ищецът е преживял психологически шок, стрес, негативни последици като накърняване на доброто име, професионална и социална изолация. Съществено се е влошило здравословното му състояние, получавал пристъпи на стенокардия и артериална хипертония, със симптоми на сърцебиене, задух, болки в сърдечната област и високи стойности на артериалното кръвно налягане, както и парадонтоза.. Уволнението му причинило интензивни по характера си негативни емоции като стрес, тревожност, безсъние, раздразнителност, срам, унижение и безсилен гняв. Семейството му изпитвало финансови затруднения, а дъщеря му се срамувала да отиде на училище. От представените по делото медицински документи е видно, че И. Ш. страда от хронични заболявания, които не са причинени от уволнението. Налице е влошаване на състоянието и засилване на симптомите, но причината за заболявания като хипертония, стенокардия и парадонтоза не е незаконосъобразния акт на ответника. От твърдените други неимуществени вреди със свидетелските показания се доказват силен стрес до първоначално ниво на шок, социална изолация спрямо съеди, приятели и колеги, финансови проблеми, притеснения за всички членове на семейството, субективни негативни изживявания на неудобство и срам. Останалите твърдени неимуществени вреди в исковата молба не се доказват.

По отношение на третия елемент от фактическия състав на отговорността по чл.1, ал. 1 от ЗОДОВ – причинно – следствената връзка, съдът счита, че неимуществените вреди са в пряка и непосредствена причинно – следствена връзка с незаконното уволнение и за този иск се доказват всички елементи от фактическия състав на отговорността по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ. Негативните промени в поведението, влошаване на здравословното състояние, психологическия стрес, тревожност и напрежение са в резултат на издадената незаконосъобразна заповед. Свидетелите безпротиворечиво установяват, че служебните неприятности по повод на прекратяване на служебното правоотношение са причинили психологически шок и негативни изживявания на ищеца. По отношение на заболяванията, които са

хронични, но са се влошили и клиничната им картина се е обострила след започване на дисциплинарното производство също е налице причинно – следствена връзка между неимуществените вреди от влошаване на състоянието и уволнението. Настоящата инстанция счита, че за приетите като доказани неимуществени вреди е налице пряка и непосредствена причинно – следствена връзка с отменената като незаконосъобразна заповед за налагане на дисциплинарно наказание и прекратяване на служебното правоотношение.

Претърпените неимуществени вреди следва да бъдат обезщетени, тъй като са налице всички законови основания за реализиране на отговорността на държавата в лицето на компетентната административна структура. Съгласно чл.52 от ЗЗД обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост, която като критерий за определяне на паричния еквивалент на моралните вреди, включва винаги конкретни факти, относими към стойността, която засегнатите блага са имали за своя притежател. При преценката за справедливост на размера на неимуществените вреди следва да се вземат предвид всички обстоятелства, които са релевантни за определяне действителните преки и непосредствени вреди, причинени от съответното увреждащо деяние (в случая издаването на незаконосъобразния акт) - начинът на извършването му, обстоятелствата, при които е извършено, степента на увреждането, особеностите на всеки конкретен случай, характера и степента на увреждането, начин и обстоятелства, при които е получено, последиците за психичното здраве на ищеца, продължителността и степента на интензитет, възрастта на ищеца, общественото и социалното му положение. На първо място не се доказват всички претендирани с исковата молрба неимуществени вреди. На второ място основателно е възражението за съпричиняване по чл. 5, ал. 2 от ЗОДОВ, което следва да бъде взето предвид при определяне на размера на обезщетението. Дисциплинарното производство е образувано във връзка с получен сигнал, че ищецът е шофирал в неадекватно състояние в извънработно време и е отказал да бъде изпробван с техническо средство за употреба на алкохол. Уволнението е отменено, но поведението е прието от съда за укоримо, макар и не толкова тежко, че да предполага налагане на дисциплинарно наказание „уволнение“. Конкретните обстоятелства сочат на съпричиняване по чл. 5, ал. 2 от ЗОДОВ, при което следва да се намали размера на дължимото обезщетение. При съобразяване на вида, интензитета и продължителността на претърпените от ищеца неимуществени вреди за повече от две години, установени на основание събраните по делото доказателства и съпричиняването по чл. 5, ал. 2 от ЗОДОВ, съдът намира, че обезщетение в размер на 2000 лева се явява обосновано и справедливо. Върху определената сума за обезщетение се дължи и мораторна лихва в размер на законната лихва от 13.04.2017г. до окончателното плащане. Искът до пълния предявен размер от 5000 лева следва да бъде отхвърлен.

Относно имуществените вреди: Искът по чл. 122, ал. 3 от ЗДСл за вреди от недопускане на възстановен държавен служител да изпълнява съответната длъжност е подсъден на административните съдилища по реда на АПК. Другите имуществени спорове, извън глава шеста от ЗДСл, които не се основават на незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административен орган или длъжностни лица, се предявяват по общия исков ред пред гражданските съдилища. Разпоредбата на чл. 125 от ЗДСл се явява обща спрямо тази на чл. 122 ал. 3 от ЗДСл, доколкото последната се основава на незаконосъобразни действия или бездействия на административен орган. Съгласно чл. 128, ал. 1, т. 6 от АПК исканията за обезщетение за вреди от

незаконосъобразни актове, действия и бездействия на административните органи и длъжностни лица са подведомствени на административните съдилища. Следователно, предвиденият процесуален ред за осъществяване претенцията по чл. 122, ал. 3 от ЗДСл е този по АПК, тъй като попада в хипотезата на чл. 128, ал.1, т. 6 от АПК.

Съдебното решение за възстановяване на служителя на заеманата преди уволнението длъжност е влязло в сила на 13.04.2017г., служителят се е явил да заеме длъжността на 21.04.2017г., в срока по чл. 232 от ЗМВР. В ЗМВР не се съдържа изрична разпоредба аналогична на текста на чл. 122, ал. 3 от ЗДСл, субсидирано приложим предвид чл. 142, ал. 4 от ЗМВР. Съгласно чл. 122, ал. 3 от ЗДСл, когато възстановен по реда на ал. 1 държавен служител не бъде допуснат да изпълнява съответната длъжност, той има право и на обезщетение в размер на основната му заплата от деня на явяването му на работа до действителното му допускане да изпълнява служебните си задължения. Служителят е бил в трудово правоотношение с [фирма] до 26.05.2017г. с основна заплата, която е по-висока от основната заплата за длъжността, на която е възстановен. Той не е могъл да заеме длъжността по собствено желание, а не по вина на работодателя, защото е бил в трудово правоотношение с друг работодател, от когото е получавал по-високо основно възнаграждение. Едва след прекратяване на трудовото му правоотношение с [фирма] за него възниква право на обезщетение в размер на основната му заплата за периода от 27.05.2017г. до 06.06.2017г. или за 7 работни дни, пропорционално на основната работна заплата за месеца или общо в размер на 217 лева. До пълния предявен размер от 500 лева искът е неоснователен и недоказан и следва да бъде отхвърлен. Лихва се дължи от датата на предявяване на иска, тъй като незаконосъобразността на бездействието е установена с настоящето съдебно решение.

При този изход на правния спор, своевременно направено искане и доказани разноси по списък, на ищеца се дължат разноси в размер на 292 лева, представляващи платена държавна такса и адвокатско възнаграждение, пропорционално на уважената част от исковете. На ответника се дължи юрисконсултско възнаграждение, съразмерно с отхвърлената част от исковете, в минимален размер от 100 лева по НПП.

Воден от горното и на основание чл. 203 от АПК, във връзка с чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, Административен съд София - град, I отделение, 43 състав,

Р Е Ш И:

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи с адрес [населено място], [улица], на основание чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ да заплати на И. М. Ш., ЕГН [ЕГН] чрез адв. И. М., ПАК, със съдебен адрес [населено място], [улица], ет. 2, офис 3 сума в размер на 2000 /две хиляди/ лева, ведно със законната лихва от

13.04.2017г. до окончателното плащане като обезщетение за претърпени неимуществени вреди от отменена като незаконосъобразна Заповед рег.№513з - 1604/13.03.2015г. на директора на СДВР за налагане на дисциплинарно наказание „уволнение“ и прекратяване на служебното му правоотношение. **ОТХВЪРЛЯ** иска до пълния предявен размер от 5000 лева като неоснователен и недоказан.

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи с адрес [населено място], [улица], на основание чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ във връзка с чл. 122, ал. 3 от ЗДСл да заплати на И. М. Ш., ЕГН [ЕГН] чрез адв.И. М., ПАК, със съдебен адрес [населено място], [улица], ет. 2, офис 3 сума в размер на 217 /двеста и седемнадесет/лева, представляваща обезщетение за недопускане до работа за периода от 21.04.2017г. до 07.06.2017г., ведно със законната лихва от 17.06.2020г. до окончателното плащане. **ОТХВЪРЛЯ** иска до пълния предявен размер от 500 лева като неоснователен и недоказан.

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи с адрес [населено място], [улица] да заплати на И. М. Ш., ЕГН [ЕГН] чрез адв. И. М., ПАК, със съдебен адрес [населено място], [улица], ет. 2, офис 3 сума в размер на 292 /двеста деветдесет и два/ лева, представляваща разноски за съдебното производство.

ОСЪЖДА И. М. Ш., ЕГН [ЕГН] да заплати на Столична дирекция на вътрешните работи с адрес [населено място], [улица] сума в размер на 100 /сто/лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване в 14 - дневен срок от съобщаването му на страните, с касационна жалба пред Върховния административен съд на Република България.

СЪДИЯ: